

סקירת Best Practices - אוריינות דיגיטלית בעולם ובישראל

מיקום: אוסטרליה

מטרה: קידום מיומנות האוריינות הדיגיטלית של תושבים החיים בכפרים ואזורים מרוחקים.
שותפים: ממשל מקומי ומרכזי
קהל היעד: נשים

איך?

- גישה למחשבים דרך ספריות ציבוריות - צוות הספרייה מסייע בהכרת המחשב
 - קורסים מסובסדים באוריינות
 - מחיר מסובסד למחשב שנמכר בספריות
 - הקמת אתר אינטרנט עם קורסי אוריינות
 - סיוע לעסקים קטנים ועידוד השתתפותם בכלכלה דיגיטלית
 - קורס לנשים דיגיטלי שמחובר לקו טלפון וקבצי אודיו אינטראקטיביים
- לינק: <https://icdl.org/about-icdl/base-modules>

דרום אפריקה - ארגון dot

מטרה: צמצום פערים חברתיים באמצעות "שגרירים דיגיטליים" שיסייעו לתושבים במיומנויות טכנולוגיות.
קהל היעד: 18-29

שותפים: עמותה פרטית יחד עם קרנות פילנתרופיה

איך?

- שגרירים דיגיטליים שמצטרפים לארגונים חברתיים, משרדי ממשלה ועסקים קטנים ומפתחים איתם פתרונות טכנולוגיות ומקדמים את האוריינות הדיגיטלית ויוזמות ברות קיימא.
- כ-6,000 שגרירים שיצרו אימפקט על מיליון איש בעולם.
- תכנית הכשרה של 5 שבועות בקנדה - העצמה אישית, תעסוקה וכישורים דיגיטליים, הכשרה ליוזמות ועזרה במציאת עבודה וכן מלגת לימודים בשנה הראשונה.
- נטורקינג בינלאומי עם מנטורים ואנשי הייטק.
- תמיכה בשגרירים הדיגיטליים באמצעות מלגות, מימון סיד ליוזמות, מציאת עבודה ותמריצים נוספים.

הערות: האתר לא מעודכן מספיק. המיזם לא עובד בישראל, אך במדינות רבות נוספות. ניבטן לבחון אפשרות לפתיחת המיזם בארץ.

לינק: <https://www.dotrust.org/blog>

הודו - DEF Digital empowerment foundation

מטרה: הנגשת מידע וידע לאוכלוסיות מוחלשות באמצעות כלים דיגיטליים
קהל יעד: כללי

איך?

- גישה ותשתיות: גישה לאינטרנט ויצירת תשתיות דיגיטליות
- ממשל וזכויות: להעלות מודעות לזכויות ולדמוקרטיה שלטונית
- חינוך וארגוני מגזר שלישי - הקניית ידע באוריינות דיגיטלית
- הקמת 191 מרכזי ידע לאוריינות דיגיטלית

הערות: יש להם מספר רב של פרויקטים בכל מיני תחומי חיים. מדובר בקהל יעד מאוד קשה ועני.
לינק: <http://defindia.org>

תכנית - Mozilla - ברחבי העולם

מטרה: קידום אינטרנט "בריא" ופתוח וקידום הדיגיטל בעולם
קהל היעד: כללי
שותפים: עמותת פרטית השותפה לחברה עסקית שמייצרת מוצרים טכנולוגיים לקידום האינטרנט
הפתוח, קוד פתוח ומרכז משחקים מקוון.
איך?

- מקדמת אינטרנט בריא על ידי העלאת מודעות.
- מפתחת מובילים מקומיים שמקדמים את האוריינות הדיגיטלית - מסייעת למובילים דרך מנטור, מלגות, אירועים.
- בנו מודל למיומנויות וכלים נדרשים במאה 21

לינק: <http://mozillafoundation.github.io/digital-skills-observatory/dashboards/DSO%20Interview%201%20-%20Silk.html> - מקור מעניין לסקרים
ושאלות בנוגע לאוריינות דיגיטלית
לינק: <https://learning.mozilla.org/en-US/web-literacy/participate> אתר עם מגוון גדול של כלים וקורסים קצרים טכנולוגיים

מודל בריטניה - good things Foundation

מטרה: ארגון המקדם את היכולת של כל האנשים ליהנות מהאפשרויות שדיגיטל מאפשר.
קהל יעד: אוכלוסיות מוחלשות שאינם נגישים או אין ביכולתם מיומנויות לשימוש בדיגיטל
שותפים: משרדי ממשלה (בבריטניה קיים משרד ממשלתי לקידום הדיגיטציה), ארגוני מגזר שלישי ועסקי.

איך?

הארגון מפעיל ותומך במס גדול של פרויקטים ומתכלל את המשאבים והפעילות של כל הפרויקטים יחדיו וכן יוצר מדידה והערכה אחידים לכל המדינה והפרויקטים. הארגון נותן תמיכה של פיתוח תכניות, ייעוץ ותכניות אסטרטגיות וביצוע של הערכה ומדידה של המיזמים.

- פרויקט **english my wey** - פרויקט קהילתי יחד עם bbc לקידום למידה אנגלית פרונטלי ובאמצעות כלים דיגיטליים
- פרויקט **Future Digital Inclusion** - תכנית חינוכית לשיפור יכולות דיגיטליות באמצעות מוסדות חינוך
- פרויקט **NHS Widening Digital Participation** - קידום מיומנויות דיגיטליות בתחום הבריאות באמצעות מתנדבים והכשרות אירועים קהילתיים, העלאת מודעות דרך אירועים בלתי פורמליים לדוגמא - שיעורי בישול בריאים, הכשרת אנשי מקצוע בתחום הבריאות והפניות לשירותי בריאות דיגיטליים.
- פרויקט המקדם מיומנויות דיגיטליות לעסקים קטנים, באמצעות חברות הייטק שעוסקות בתחום הדיגיטל ומכשירות את בעלי העסקים הקטנים לשימוש דיגיטלי
- פרויקט לקידום האוריינות הפיננסית באמצעות מרכזים פיננסיים דיגיטליים המעבירות הכשרות בתחום הבנקאות.

- **פרויקט Digital Life: Kenya** - סיוע לקניה ללמוד ולהעריך אפקטיביות של קידום אוריינות דיגיטלית באמצעות ספריות ומנהלים קהילתיים - דרך מרכזים אלו מתקיים לימודים והכשרות פרונטליים ודיגיטליים.
- **פרויקט רשותי בעיר - Salford City** - קיים בעיר פער דיגיטלי משמעותי ובשיתוף הקרן והרשות, מפעילים תכנית קהילתית ברות קיימא לקידום האוריינות הדיגיטלית של התושבים - גיוס ארגונים קהילתיים וספריות על מנת ליצור תשתיות, עבודה מול מרכזי ומנהיגי קהילה להעלאת מודעות והכשרות, גיוס מתנדבים, google הביאו אוטובוס דיגיטלי עם דיילים שמעבירים הכשרות.
- **פרויקט HMCTS - Face-to-face Assisted Digital Support** - רשת מרכזים דיגיטליים שנותנים שירות "אחד על אחד דיגיטלי" לקהל הרחב במגוון תחומים כגון: זכויות ביטוח לאומי, תשלום דוחות ועוד.

לינק לכל הפרויקטים : <https://www.goodthingsfoundation.org/projects>

פרויקטים בישראל

אזרחים ותיקים - ג'וינט ישראל, אש"ל

מטרה: קידום זקנה פעילה ושיפור התפקוד היומיומי של אזרחים ותיקים בתחומי חברה, בריאות וכלכלה, באמצעות אוריינות דיגיטלית.
קהל יעד: אזרחים ותיקים
איך?

- קורסים והכשרות באמצעות גופים מפעילים (תפוח ומחשבה טובה)
 - ישנם מספר קורסים - קורס בסיסי, סדנאות קצרות, קורס מתקדם.
 - בתהליך פיתוח מודלים נוספים של - TTT - סוכני שינוי ופעילות בין-דורית, מעטפת טכנולוגית ולמידה אונליין, דיילים דיגיטליים.
- הערות: לאש"ל יש ניסיון רב בפיתוח מענים לאזרחים ותיקים ומומלץ להתייעץ מולם כאשר פונים לקהל יעד זה.
- לינק: <http://www2.jdc.org.il/he/eshel>

עמותת תפוח

- מטרה: קידום שוויון טכנולוגי בישראל באמצעות פיתוח והפעלת תוכניות בסיסיות ומתקדמות בתחומי הטכנולוגיה, התעסוקה ופיתוח כישורי חיים.
קהל יעד: אוכלוסיות הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל.
- איך?
- העמותה פועלת במגוון תוכניות בתחומי חינוך והכשרה באמצעות מדריכים, מוסדות חינוך ורשויות
 - בתחום האוריינות הפעילות היא באמצעות פיתוח וביצוע תוכניות ופרויקטים לקהלים שונים העושים את צעדיהם הראשונים או הבסיסיים בעולמות טכנולוגיים. באמצעות רשת של מרכזי ידע ומחשבים הפרושה בכל הארץ, אנו מסייעים לילדים, קשישים, ואוכלוסיות מודרות לשפר את חייהם באמצעות שימוש מושכל בכלים טכנולוגיים.
 - העמותה עושה זאת באמצעות קורסים והכשרות במרכזי תעסוקה, פעילות עם תכנית נטע וקידום תכניות נוער כמובילים לשינוי בחברה, ותכניות לקידום יוזמות טכנולוגיות

הערות: העמותה פעולת כעשרים שנה ובעלת ניסיון וידע רב בפיתוח תכניות, יצירת שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה ורשויות.

לינק: <https://www.appleseeds.org.il/>

עמותת מחשבה טובה

מטרה: קידום שווייון טכנולוגי במטרה לחבר אוכלוסיות מוחלשות לאפשרויות הרבות הטמונות בעולם הטכנולוגי
קהל יעד: החל מילדי גנים ועד לאזרחים ותיקים ובהם מגוון אוכלוסיות כגון בני נוער בסיכון, דורשי תעסוקה, עולים חדשים, אנשים מהמגזר החרדי והערבי ואנשים עם צרכים מיוחדים.

איך?

- קורסים והכשרות במרכזים טכנולוגיים קהילתיים
- מרכז טכנולוגי נייד לפעילות קהילתית והכשרות

הערות: העמותה פועלת מ 2004 ובעלת ניסיון רב בתחום. מטה העמותה בירושלים וכן הפעילות מתקיימת ברובה בעיר.

לינק: <https://www.mtova.org.il/index.php/he>

גוגל

גוגל הקימה קורסים והכשרות למיומניות באוריינות דיגיטלית במגוון תחומים. ניתן לראות ולהרשם לקורסים בלינק: <https://learndigital.withgoogle.com/digitalgarage>

לינקים נוספים להעשרה בתחום:

לינק: <https://edu.gcfglobal.org/en/topics>

לינק: <https://www.edx.org/course/subject/computer-science>

לינק: <https://www.gcfglobal.org/#intro>

בברכה,

אביגדור רבינוביץ

avigdorra@jdc.org